

گزارش مرکز پژوهش‌ها از عملکرد بودجه ۹۸

۴۰ درصد بودجه از محل استقرار تامین شد

بخش قابل توجهی از منابع ارزی صندوق توسعه ملی در حساب‌هایی قرار داشته است که امکان دسترسی به آنها وجود ندارد، معادل ریالی این منابع توسط بانک مرکزی و از طریق پایه پولی تامین شده که تاثیر خود را در تورم بالای سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نشان داده است. به گزارش تسنیم به نقل از روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، دفتر مطالعات مالی عمومی و توسعه مدیریت این مرکز در گزارشی با عنوان «بررسی عملکرد قانون بودجه و عملکرد مالی دولت در سال ۱۳۹۸» آورده است؛ بودجه سال ۱۳۹۸ با بیش برآوردی منابع حاصل از صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی، با رقم ۴۴۸ هزار میلیارد تومان به تصویب رسید. مطابق پیش‌بینی‌های کارشناسان، تنها ۳۱۷ هزار میلیارد تومان از این منابع در عمل تحقق یافت و دولت با کسری بودجه‌ای حدود ۱۳۱ هزار میلیارد تومانی مواجه شد. این رقم بدون احتساب ۴۴ هزار میلیارد تومان اوراق منتشرشده براساس مجوزهای قانون بودجه ۱۳۹۸ است که در ادبیات اقتصادی، جزئی از کسری بودجه محسوب می‌شود. به عبارتی مجموع کسری بودجه سال ۱۳۹۸، ۱۷۵ هزار میلیارد تومان است که ۴۴ هزار میلیارد تومان آن با مجوز خود قانون بودجه با انتشار اوراق مالی اسلامی پوشش داده شده است.

با ورود شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه به موضوع، در ابتدا مقرر شد مصارف بودجه به میزان ۶۲ هزار میلیارد تومان کاهش و منابع بودجه با استفاده از راهکارهایی مانند برداشت از صندوق توسعه ملی، انتشار اوراق مالی، فروش دارایی‌ها و منابع بند «ج» تبصره ۱ «قانون بودجه ۱۳۹۸»، به میزان ۵۷/۶ هزار میلیارد تومان افزایش یابد. با این حال، در پایان سال ۱۳۹۸، این شورا با افزایش سقف برداشت از صندوق توسعه ملی، مجوزهای مازاد بر منابع بودجه ۱۳۹۸ را تا رقم ۱۰۸ هزار میلیارد تومان افزایش داد. به دلیل صدور مجوزهای قابل توجه خارج از قانون بودجه سال ۱۳۹۸، بررسی «عملکرد قانون بودجه» در سال ۱۳۹۸ نسبت به بررسی «عملکرد مالی دولت» در سال ۱۳۹۸ متفاوت است. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره عملکرد مالی دولت در سال ۹۸ می‌افزاید؛ از مجموع منابع مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، تنها ۷۰ درصد محقق شده‌اند که همین مساله ورود شورای عالی هماهنگی اقتصادی و صدور مجوزهایی خارج از بودجه را در پی داشته، ضمن آنکه با احتساب مجوزهای خارج از بودجه، عملکرد منابع و مصارف حدوداً برابر با ۹۴ درصد میزان مصوب بوده است. این درصد بالای تحقق با وجود کاهش شدید درآمدهای نفتی، ناشی از سهم بالای استقرار (انتشار اوراق مالی اسلامی و استفاده از منابع صندوق توسعه ملی) است که حدود ۴۰ درصد منابع را شامل می‌شود. براساس این گزارش تحقق نسبتاً بالای مصارف بودجه سال ۱۳۹۸ در حالی است که مطابق مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، مقرر شده بود ۶۲ هزار میلیارد تومان از کسری بودجه سال ۱۳۹۸، از طریق کاهش مصارف بودجه تامین شود. مطابق محاسبات گزارش، در بهترین حالت حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان از سقف مصارف کاسته شده است. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح می‌کند که عملکرد درآمدهای دولت در سال ۱۳۹۸ برابر با ۹۱ درصد میزان مصوب بوده است. این درآمدها نسبت به سال قبل به میزان ۱۸ درصد رشد داشته است. سهم درآمدهای مالیاتی از کل منابع وصولی دولت در سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۳۲ درصد است که نسبت به سال ۱۳۹۷ حدود ۳۰ درصد رشد داشته است. مقایسه این رشد با نرخ تورم، بیانگر عدم افزایش (و حتی کاهش) درآمدهای مالیاتی حقیقی کشور است. براساس این گزارش وصولی گمرک جمهوری اسلامی ایران نسبت به سال ۱۳۹۷ حدود هشت درصد افزایش یافته که در مقایسه با نرخ تورم، از کاهش قابل توجه مقدار حقیقی این منبع درآمدی حکایت دارد. همچنین منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی حدود ۳۹ هزار میلیارد تومان است که ۲۶ درصد رقم مصوب در بودجه سال ۱۳۹۸ و بیش از ۶۰ درصد کمتر از عملکرد سال قبل است. این درحالی است که رقم مذکور، شامل استفاده از منابع حساب ذخیره ارزی (بند «ج» تبصره ۱ «قانون بودجه سال ۱۳۹۸») و مابه‌التفاوت سهم ۲۰ درصد تا سهم قانونی ۳۴ درصد صندوق توسعه ملی از محل درآمدهای نفتی (بند «الف» تبصره ۱ «قانون بودجه سال ۱۳۹۸») نیز است.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس می‌افزاید، درحالی که مطابق قانون بودجه سال ۱۳۹۸، مقرر شد سهم دولت از منابع حاصل از فروش میعانات گازی (۸۵/۵ درصد از فروش خوراک داخلی) به جای دلار ۴۲۰ تومانی، براساس دلار نیمایی (متوسط ۱۱ هزار تومان) محاسبه شود، عملکرد این ردیف نسبت به سال گذشته به میزان چشمگیری (بیش از ۲۰ درصد) کاهش یافته که علت آن ناشی از کاهش سهم دولت از فروش خوراک است. براساس این گزارش در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۴/۴ هزار میلیارد تومان منابع از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول پیش‌بینی شده بود و براساس مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مقرر شد ۱۰ هزار میلیارد تومان دیگر از کسری بودجه از این محل تامین شود. با وجود این، عملکرد این ردیف برابر با ۴۸۳ میلیارد تومان (معادل حدود ۱۱ درصد از اعتبار مصوب در قانون بودجه) بوده است. همچنین عملکرد منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی حدود ۳۰۶ درصد رقم مصوب بودجه است. علت این امر، انعکاس ۶۵ هزار میلیارد تومان استقرار از صندوق توسعه ملی و انتشار ۸۲ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی برای تامین کسری بودجه است که بخشی از آن به موجب قانون بودجه سال ۱۳۹۸، بخش دیگر مطابق مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی است. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس می‌افزاید، از مجموع ۶۵ هزار میلیارد تومان استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، پنج هزار میلیارد تومان مربوط به جبران خسارات ناشی از سیل و ۶۰ هزار میلیارد تومان مربوط به جبران کسری بودجه دولت است که مجوزهای هر دو مورد، خارج از قانون بودجه سال ۱۳۹۸ صادر شده است. شایان ذکر است که مطابق تبصره ۴ «قانون بودجه سال ۱۳۹۸»، ۲۳۷۵ میلیون یورو (حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان) از منابع صندوق به صورت تسهیلات ارزی در نظر گرفته شده است که این رقم در عملکردهای بودجه‌ای منعکس نمی‌شود. همچنین حدود هزار هفت میلیارد تومان از منابع حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی مطابق قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (مابه‌التفاوت ۲۰ درصد تا ۳۴ درصد سهم صندوق توسعه ملی) در حکم بدهی دولت به صندوق توسعه ملی محسوب می‌شود. به این ترتیب، مجموع استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۸ حدود ۱۰۲ هزار میلیارد تومان است. براساس این گزارش با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از منابع ارزی صندوق توسعه ملی (براساس محاسبات انجام‌شده، حدود هفت میلیارد دلار، معادل ۷۷ هزار میلیارد تومان) با احتساب متوسط نرخ دلار (نیمه)، در حساب‌هایی قرار داشته است که امکان دسترسی به آنها وجود ندارد، معادل ریالی این منابع توسط بانک مرکزی و از طریق پایه پولی تامین شده که تاثیر خود را در تورم بالای سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نشان داده است. به این ترتیب، بیش برآورد منابع و با شناسایی منابع غیرواقعی در قانون بودجه و عدم افزایش منابع پایدار و مدیریت هزینه‌های دولت، یکی از پیش‌سازان اصلی تورم در کشور است که لازم است نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در همه مصوبات دارای بار مالی و به ویژه در بررسی لایحه بودجه سالانه نسبت به این مساله حساسیت ویژه‌ای داشته باشند. همچنین عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۸/۶۸ درصد رقم مصوب بودجه است و به صورت اسمی نسبت به سال ۱۳۹۷، ۹ درصد کاهش داشته است. در نظر گرفتن نرخ تورم سال ۱۳۹۸، نشان از کاهش شدید مقدار حقیقی اعتبارات عمرانی دولت در این سال دارد.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح می‌کند که مطابق با آخرین آمار منتشره خزانه‌داری کل کشور، میزان بدهی‌های دولت و شرکت‌های دولتی در پایان سال ۱۳۹۸ برابر ۱۱۶۸ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به اسفند سال ۱۳۹۷ حدود ۵۹ درصد افزایش یافته است. شایان ذکر است بخش مهمی از بدهی دولت به صندوق توسعه ملی در این رقم منعکس نشده است.

تبلیغات گسترده یک برند خدماتی بهانه بررسی شرکت موسس شد

خیالتون راحت! همه اطلاعات شما دست ماست

همین حالا ثبت‌نام کنید

نامتان را همه خواهند شنید...
همه خواهند شناخت!
با تبلیغاتی وسیع و اثربخش!

شبکه هوشمند خرید و فروش کالا و خدمات در کشور

۱۴ فروردین ماه سال جاری بود که گزارشی در رسانه‌ها منتشر شد که از افشای اطلاعات هویتی ایرانیان و فروش آن در برخی سایت‌های خارجی و کانال‌های تلگرامی خبری می‌داد. براساس این خبر که به صورت جدی تکذیب‌نشده می‌بود که یکی از سامانه‌های وزارت بهداشت که در شرایط بحران کرونا راه‌اندازی شده، از دیتای ثبت‌احوال استفاده می‌کرده که این اطلاعات لو رفته است. با این وجود اما هنوز مشخص نشده که حجم این دیتاها چه مقدار و دقیقاً از چه مسیری گذر کرده است. از سوی دیگر نیز در جوابیه‌ای که شرکت دانش‌پارسیان به وب‌سایت مشرق نیز داده است (پس از انتشار گزارشی مبنی بر ارتباط این شرکت با جمعی از متهمان سیاسی و اقتصادی کشور) توضیح در مورد صحت، لو رفتن اطلاعات و همچنین خبری از تکذیب آن نبوده است.

بای سیاسیون در بایا

در سالیان اخیر اقدامات مناسبی در زمینه برخورد با فساد در کشور انجام شده است اما همچنان بخش‌های اقتصادی و البته قضایی کشور از نبود سازوکاری مناسب برای پیشگیری از آن رنج می‌برند. تعارض منافع یکی از زمینه‌های وقوع فسادها و رانت‌های گسترده در کشور است. تعارض منافع زمانی وجود دارد که کارکنان و مدیران می‌توانند از موقعیت خود سوءاستفاده کرده و در آن یک فرد و سازمان در شرایطی قرار می‌گیرد که برای انجام وظایف با اعمال اختیارات قانونی، تحت تاثیر یک منفعت مالی یا غیرمالی ثانویه قرار دارد.

ترکیب هیات‌مدیره شرکت دانش‌پارسیان حتی اگر احتمال وجود روابط خاص را تایید نکند، اما به هر حال شاهد خوبی است برای اینکه بداندیم ارتباط فامیلی با سیاسیون به ویژه در جاهایی که تعارض منافع وجود دارد، شاید به نفع دارندگان این موقعیت‌ها تمام شود. در مورد شرکت دانش‌پارسیان این نکته بسیار قابل تامل است که «ابراهیم ابراهیم‌های سلامی» برادر غلام حیدر ابراهیم‌های سلامی است که نماینده‌ی خوف در دوره ششم و هفتم مجلس شورای اسلامی بوده است. برادر دیگر این خانواده علی ابراهیم‌های سلامی است که نام او به عنوان یکی از متهمان اصلی پرونده موسسات اعتباری «البرز ایرانیان فردوسی» مطرح است. اصغر رضائیان نیز که از سال ۹۳ تا اسفندماه ۹۶ دبیر سازمان نصر (سازمان نظام صنفی یارانه‌ای) بوده است در تیرماه ۹۶ به این شرکت اضافه شده است. رضائیان همچنین تا پایان خرداد ۹۹ مشاور رئیس کمیته کسب و کارهای نوین مجلس شورای اسلامی بوده است.

۵۸۳ میلیارد تومان هزینه تبلیغات یک ماه

براساس بررسی‌های خبرنگار «فرهنگ‌یختگان» آگهی تبلیغاتی «بایا» طی یک ماه اخیر از ۳ شبکه تلویزیونی شامل شبکه یک، دوسه، شبکه تهران، آی فیلم، روزش، نمایش، نسیم و تماشا پخش شده است. بررسی هانشان می‌دهد آگهی‌های بایا در چندین قالب محتوایی ۲۰ تا ۴۵ ثانیه و حتی ۶۰ ثانیه نیز پخش شده است. اگر میانگین طول پخش این آگهی‌های تبلیغاتی را ۳۰ ثانیه در نظر بگیریم و همچنین با توجه به کاهش پخش این آگهی‌ها در روزهای اخیر، می‌توان برآورد کرد آگهی‌های بایا به طور متوسط روزانه ۱۲ بار از هر شبکه تلویزیونی پخش می‌شود. به عبارتی در روزهای اوج پخش آگهی‌های بایا و روزهای اخیر، به طور متوسط ۹ شبکه تلویزیونی روزانه ۱۰۸ بار آگهی تبلیغاتی بایا را پخش کرده‌اند. با در نظر گرفتن پخش ۱۰۸ بار آگهی، در هر شبانه‌روز تلویزیون ۳۲۴۰ ثانیه یا به عبارتی ۵۴ دقیقه آگهی برای بایا پخش کرده است. همچنین بررسی هزینه تبلیغات در تلویزیون نیز نشان می‌دهد در شبکه‌های مختلف در زمان‌های مختلف شبانه‌روز (برنامه مسیحا، برنامه یک‌پارچه پهن‌دشت، سامانه جامع بهداشت محیط و کار، سامانه الکترونیکی مقاله با کووید-۱۹، سامانه الکترونیکی ثبت‌نام اصناف و صنایع، اجرای کمپین کنترل فشارخون، آموزش دوره‌های ضمن خدمت کارکنان دولت، تاسیس مراکز سنجش الکترونیکی در سطح کشور، سامانه مدیریت منابع سازمانی (ERP)، سامانه طبقه‌بندی مشاغل مبتنی بر نظام‌های توسعه یافته علمی بین‌المللی، سامانه نظام فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، سامانه تبادلات بین‌بانکی، سامانه جامع خرده‌فروشی و فروشگاه‌های و سامانه صدور خدمات نرم‌افزاری و فناوری به خارج از کشور هستند. هیچ مدارک شفافی در مورد چگونگی دریافت این پروژه‌ها و همچنین ارقام جابه‌جا شده برای اجرای آنها به این شرکت موجود نیست. به هر حال آنچه واضح است اینکه این شرکت تخصص ویژه‌ای در برنده شدن پروژه‌های دولتی دارد.

۱۲ پروژه کلان ملی در اختیار یک شرکت

شرکت دانش‌پارسیان مجری ۱۳ طرح کلان ملی و دولتی بوده است که شامل سامانه سبب (سامانه یکپارچه بهداشت)، زیرمجموعه شرکت «دانش‌پارسیان» است که در سال ۱۳۸۲ و براساس اطلاعات ارائه‌شده در سامانه ثبت شرکت‌ها و آگهی‌های رسمی روزنامه کشور توسط «ابراهیم ابراهیم‌های سلامی» و «علیرضا شفق» تاسیس شده است. بایا که قرار است تبدیل به شبکه بزرگی برای فروش کالا و خدمات شود، دهانه نمونه ریز و درشت داخلی دارد که پس از سال فعالیت توانسته‌اند بخشی از اعتماد مردم را جلب کنند. بایا از فروشندگان تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات دعوت می‌کند که با طی کردن فرآیند پیچیده ثبت‌نام، اطلاعات شخصی و محصولات و خدمات خود را به بایا ارائه دهند تا این مجموعه بتواند با طرحی در دستری‌نترینی آنها را در معرض دید عموم قرار دهد. «دیجی کالا» یکی از موفق‌ترین رقبای بایا محسوب می‌شود که بخش عمده خرید و فروش‌های اینترنتی را به خود اختصاص داده است. بلتفرم بایا هنوز شروع به کار نکرده اما در فرآیند ثبت‌نام بسیار پیچیده آن از تولیدکنندگان کالا و خدمات، ضمانت‌اجرائی باوجه التزام، ضمانت‌نامه بانکی، اعتبارات اسنادی، اجاره‌نامه ملکی و... طلب کرده است. نکته جالب زمانی است که از تولیدکننده و مبلغ ۳۰۰ هزار تومان (البته با تخفیف ۵۰ درصد به مبلغ ۱۵۰ هزار تومان) بابت بررسی اولیه اسناد و مدارک در دست‌اندازی نام‌نویسی طلب می‌شود، اقدامی عجیب که در هیچ‌یک از بلتفرم‌های مشابه سابقه ندارد و بایا را به اشراف اطلاعاتی کامل از فروشندگان می‌رساند. این سامانه در فروش خدمات در بستر خود، سه تا ۶ درصد سود برمی‌دارد و در فروش کالا نیز بین یک تا پنج درصد پورسانت را برای خود می‌داند، موردی که حاکی از گران‌تر بودن بایا در مقایسه

طبق اطلاعات موجود در سایت شرکت دانش‌پارسیان، پس از شیوع ویروس کرونا در کشور، این مجموعه در قراردادی با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان مجری طرح غربالگری کرونا معرفی شده و وظیفه پایش سلامت ایرانیان در خصوص این بیماری را برعهده گرفت. این پروژه همان پروژه معروفی است که در ابتدای شیوع کرونا در کشور، وزارت بهداشت همه مردم را دعوت به شرکت در آن و غربالگری خود می‌کرد. از طرف دیگر، این شرکت به واسطه اجرای دیگر پروژه‌ها نیز با حجم وسیعی از داده و اطلاعات خانوارها، اشخاص و... مواجه بوده است.

فعالیت سامانه معرفی و فروش کالا و خدمات «بایا» که این روزها سردمدار تبلیغات تلویزیونی شده و سیماکان انصاری نیز سفیر تبلیغاتی آن چندان برای آحاد مخاطبان شناخته شده مومس نیست. تبلیغات این سامانه که قرار است کالا و خدمات تولیدکنندگان و فروشندگان عمده کشور را در بلتفرم خود در معرض دید خریداران بگذارد، در روزهای اخیر با واکنش‌های منفی بسیاری در جامعه روبه‌رو شده است. البته این خود ابزاری برای حک بردن در ذهن مردم است که از تکنیک‌های منفی تبلیغاتی و در اصطلاح تخصص «شکنجه‌گری تبلیغاتی» استفاده می‌کند. با وجود اینکه «بایا» ده‌ها رقیب ریز و درشت داخلی مانند «دیجی کالا» دارد، این سوال پیش می‌آید که دلیل این حجم از تبلیغات چیست، هزینه آن چقدر و از کجا تامین می‌شود و همچنین هدف نهایی چه خواهد بود؟ مالک این سامانه «شرکت دانش‌پارسیان» است که شرکتی دانش‌بنیان و مجری ۱۳ پروژه عمده ملی و کلان کشور در چند سال اخیر بوده است. از جمله این پروژه‌ها می‌توان به سامانه سبب (سامانه یکپارچه بهداشت)، طرح غربالگری مقابله با کووید-۱۹ و اجرای کمپین کنترل فشارخون اشاره کرد. محل سوال است که این شرکت تحت چه مناقصه و رویکرد شفافی و بدون سابقه قبلی توانسته مجری طرح‌هایی باشد که بسیاری از اطلاعات خانوارها در حوزه سلامت و آموزش و اطلاعات مشاغل در اختیارش قرار گرفته است. به عنوان مثال سامانه سبب یکی از گران‌ترین سامانه‌های وزارت بهداشت بوده است. گفته می‌شود که سالانه ۱۵ تا ۲۰ میلیارد تومان بابت پشتیبانی از این سامانه به شرکت دانش‌پارسیان پرداخت می‌شود. این سامانه اولین پروژه بزرگ این شرکت بوده است، درحالی که رقبای با تجربه‌تری نیز وجود دارند. ابهامات زمانی بیشتر می‌شود که در مدت اخیر چندین بار با خبرهای متفاوتی از لو رفتن اطلاعات ایرانی‌ها رویه‌رو می‌شویم. بسیاری درز اطلاعات میلیون‌ها ایرانی که در فروردین ماه مطرح شد به صورت جدی نیز تکذیب‌نشده است و باید این بودن درجه‌امنیته همین شرکت می‌دانند. براساس اطلاعات ارائه‌شده در سامانه ثبت شرکت‌ها و آگهی‌های روزنامه رسمی قوه قضائیه، ابراهیم ابراهیم‌های سلامی، مدیرعامل شرکت دانش‌پارسیان است که برادر کلان‌ترین سامانه‌های وزارت بهداشت است و گفته می‌شود سالانه ۱۵ تا ۲۰ میلیارد تومان بابت پشتیبانی از این سامانه به شرکت دانش‌پارسیان پرداخت می‌شود، مشخص نیست که با وجود رقبای قدرتمند و با تجربه، شرکت دانش‌پارسیان تحت چه مناقصه و یا چه رابطی در سال‌هایی که نام و نشانی نداشت، پیمانکار اجرای چنین پروژه‌ای شد. این سامانه علاوه بر این پروژه، مجری انجام ۱۲ پروژه کلان دیگر در چند سال اخیر در سطح کشور بوده است که «طرح غربالگری کرونا» یکی از آنهاست.

بایا، روی مخ مخاطبان تلویزیون

بسیاری از مخاطبان رسانه ملی این روزها مکرر نامی را می‌شنوند که علی‌الحساب نه به واسطه کاربری‌اش به عنوان یک سامانه معرفی کالا و خدمات در کشور، شهرت یافته است بلکه به واسطه تبلیغات عجیب و غریب تلویزیونی است که ملکه عذاب‌شان شده. این سامانه که در مدت اخیر تبلیغات گسترده‌ای در سطح ملی و محلی داشته، زیرمجموعه شرکت «دانش‌پارسیان» است که در سال ۱۳۸۲ و براساس اطلاعات ارائه‌شده در سامانه ثبت شرکت‌ها و آگهی‌های رسمی روزنامه کشور توسط «ابراهیم ابراهیم‌های سلامی» و «علیرضا شفق» تاسیس شده است. بایا که قرار است تبدیل به شبکه بزرگی برای فروش کالا و خدمات شود، دهانه نمونه ریز و درشت داخلی دارد که پس از سال فعالیت توانسته‌اند بخشی از اعتماد مردم را جلب کنند. بایا از فروشندگان تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات دعوت می‌کند که با طی کردن فرآیند پیچیده ثبت‌نام، اطلاعات شخصی و محصولات و خدمات خود را به بایا ارائه دهند تا این مجموعه بتواند با طرحی در دستری‌نترینی آنها را در معرض دید عموم قرار دهد. «دیجی کالا» یکی از موفق‌ترین رقبای بایا محسوب می‌شود که بخش عمده خرید و فروش‌های اینترنتی را به خود اختصاص داده است. بلتفرم بایا هنوز شروع به کار نکرده اما در فرآیند ثبت‌نام بسیار پیچیده آن از تولیدکنندگان کالا و خدمات، ضمانت‌اجرائی باوجه التزام، ضمانت‌نامه بانکی، اعتبارات اسنادی، اجاره‌نامه ملکی و... طلب کرده است. نکته جالب زمانی است که از تولیدکننده و مبلغ ۳۰۰ هزار تومان (البته با تخفیف ۵۰ درصد به مبلغ ۱۵۰ هزار تومان) بابت بررسی اولیه اسناد و مدارک در دست‌اندازی نام‌نویسی طلب می‌شود، اقدامی عجیب که در هیچ‌یک از بلتفرم‌های مشابه سابقه ندارد و بایا را به اشراف اطلاعاتی کامل از فروشندگان می‌رساند. این سامانه در فروش خدمات در بستر خود، سه تا ۶ درصد سود برمی‌دارد و در فروش کالا نیز بین یک تا پنج درصد پورسانت را برای خود می‌داند، موردی که حاکی از گران‌تر بودن بایا در مقایسه

